

MLDC-SUT-FYJC-13022023/100-200/BK-25

Q.1.A. State whether the following statements are True or False with reasons :

05

1. Depreciation is charged on fixed assets.
2. Under Reducing Balance Method depreciation is charged on original cost.
3. Depreciation is a personal account.
4. Rectification entries are passed in Cash Book.
5. A Trial Balance can agree in spite of certain errors.

B. Select the most appropriate alternative from those given below & rewrite the sentence.

05

1. If the trial balance does not agree the difference of the trial balance is placed in _____ account.
a. Personal   b. Suspense   c. Rectification   d. Real
2. The type of error for which journal entry is always required for rectification is _____.
a. Overcasting   b. One sided error   c. Undercasting   d. two sided error
3. Errors which compensate the effect of each other are called _____ errors.
a. compensating   b. one sided   c. two sided   d. clerical
4. Depreciation = $\frac{\text{Cost of Asset Less } \underline{\hspace{2cm}}}{\text{Estimated working life of Asset}}$
a. Reducing balance   b. Scrap value   c. Written down value
d. None of the above
5. In Fixed Installment System the amount of depreciation is _____ every year.
a. constant   b. fluctuating   c. increased   d. decreased

C. Write the word / term / phrase which can substitute each of the following statement.

05

1. The period for which the asset remains in working condition.
2. An account to which the balance in depreciation account is transferred.
3. Excess of selling price of fixed asset over its Written Down Value.
4. Error of recording transactions violating the accounting principles.
5. Errors because of transactions remained to be recorded at all in the books of account.

Q.2. Rectify the following errors only by passing a journal entry through Journal proper.

10

1. Salary paid to Jyotsna was wrongly debited to her personal account Rs.5000/-
2. Paid Rent Rs.6000/- to landlady Rama was debited to her personal account.
3. Advertisement Expenses Rs.5000/- paid to India Express was debited to Indian Express.
4. Cash paid to Jayesh Rs.1000/- was debited to Mahesh.
5. Sales Book was overcast by Rs.1000/-.
6. Purchase Book was undercast by Rs.2000/-.
7. Goods purchased from Kishor Rs.5000/- was passed through Sales Book.
8. Wages paid for construction of building was wrongly debited to Wages Account Rs.10,000/-.

*****

MLDC-SUT-FYJC-15022023/100-200/ECO-25

Roll No. _____ Div.: _____ Supervisors Signature : _____

Q.1. Choose the correct option :

05

1. Long term agriculture credit include.
- a. loans are more than 5 year
  - b. loans are less than 5 year
  - c. to buy tractor
  - d. purchase of fertilizers

Options : i. a, b   ii. b, c   iii. a, c   iv. c, d

Ans : _____

2. Causes of population explosion.
- a. High Birth rate
  - b. Low Death rate
  - c. High Survival rate
  - d. Optimum population

Options : i. a, b   ii. a, b, d   iii. a, b, c,   iv. only 'd'

Ans.: _____

3. Types of Unemployment are :-

- a. Seasonal & disguised
- b. Under employment
- c. Educated & industrial
- d. Employment

Options : i. only 'a'   ii. a, b   iii. a, b, d   iv. a, b, c

Ans.: _____

4. Relative poverty may be

- a. imaginary
- b. Universal phenomenon
- c. found only in develop countries
- d. cannot eradicated

Options : i. a, d   ii. b, d   iii. a, b, c   iv. b, c

Ans.: _____

5. Non-industrial sector are

- a. Plantation
- b. Cottage industry
- c. Rural industries
- d. Small Scale industries

Options : i. only 'a'   ii. only 'd'   iii. a, b, c   iv. b, c, d

Ans.: _____

Q.2. Find the odd words out

05

1. Causes of high birthdate....
Marriage age, Joint Family, Poverty, Literacy

Ans.: _____

2. Unemployment.....
Seasonal, Disguised, Educated, Rural unemployment.

Ans. _____

3. Calories.....
i. 2400   ii. 2100   iii. 1800   iv. 2250

Ans.: _____

4. Agriculture Credit.....
Short term. medium term, long term, very long term

Ans.: _____

5. Stages of Demographic transition....
Low growth of population, High growth of population, Low or stable population,
Negative growth of population

Ans.: _____

Q.3. Complete the Co-relation.

05

1. Disguised Unemployment : _____ ::
Frictional Unemployment : Urban Unemployment
2. National Health mission : Health :: Sarva Shiksha Abhiyan : _____
3. Purchase of Tractor : _____ ::
Loans for marriages : Unproductive Loans
4. Family Planning Programme : 1979 :: National Population Policy : _____
5. _____ : Waste of resources :: Social effect : Loss of human dignity

Q.4. Give Economic terms.

05

1. An imaginary line that divides the poor & non poor.

.....

2. Loan not exceeding two years.

.....

3. Natural resources exceed the population growth.

.....

4. A person working 8 hours per day.

.....

5. Poverty that can be completely eradicated.

.....

Q.5. Study the following situation & express your opinion.

The Vicious Circle of poverty was given by Professor Rangnar Nurkes. It says that a low level of income will lead to a lower level of savings and investment. Therefore, the low investment will lead to low productivity which will again lead to low income.

1. Suggest suitable title for above passage. 01

Ans. _____

2. Who developed Vicious Circle of poverty ? 01

Ans. _____

3. Draw Vicious Circle of poverty diagram. 03

ENGLISH

Prose Section**Q1. Read the following passage and answer the following questions: 6**

Kasbai is a traditional long-grained rice variety which has a distinct aroma, - though much milder than Basmati. It's a long-duration crop and most of the older people remembered growing it years ago. But they all shook their heads when I asked them about the seeds and told me that it had 'disappeared'. The tales of Kasbai made us more determined to get it. We decided that if we did manage to get some seeds this would be a great rice to grow. I thought the government may know something about it. A visit to the agricultural officer was enlightening. He had not even heard of this rice variety. He said the villagers were taking me for a ride and there was no rice by this name. He rattled off the names of a number of latest hybrids and even offered to give me some of them free of cost for a trial. Cursing myself for wasting time with him I moved on to the next destination. This time it was the Adivasi Mahamandal at Kasa which buys the rice from the Adivasi villagers on behalf of the government. Kasbai did not figure in their files.

A1. State whether the following statements are True or False. 2

- a. Kasbai is a traditional long-grained rice variety which has a distinct aroma, - though much stronger than Basmati.
- b. A visit to the agricultural officer was of no use in finding the Kasbai.
- c. Kasbai is a long-duration crop.
- d. Adivasi Mahamandal at Kasa which buys the rice from the Adivasi villagers was also clueless about the kasbai.

**A2. 'Traditional variety of the crops must be saved and grown regularly.'
Discuss. 2****A3. Write the meaning of the following words from the passage. 2**

a. Rattle off	b. Taking for a ride
c. Aroma	d. mild

Poetry Section

Q2- Read the following extract and answer the following questions: 6

I lay on the grass, at ease,
 Looking up through leaves at the blue
 Blind sky, at the finches as they flew
 And flitted through the dappled green.
 While bees in an ecstasy drank
 Of nectar from each bloom and the sun sank
 Swiftly, and the stars turned in the sky,
 And moon-moths and singing crickets and I
 Yes, I!- praised Night and Stars and tree:
 That small, the cherry, grown by me.

A1- Identify and describe the Figure of speech in the following lines. 2

Looking up through leaves at the blue
 Blind sky.....

A2- Compose two lines on 'nature'. 2

A3- Discuss the beauty of nature as narrated by the poet in the above extract. 2

Writing Skill Section 4

Q3-Imagine that you have the opportunity to interview your favourite sports personality/celebrity. Frame 8 -10 questions to interview him/her.

Drama section 6

Q4-Discuss the following lines:

- a. 'May be Sergeant you'll be on the side of the country yet. 2
- b. 'It's little we get but abuse from the people, and no choice to obey our orders. 2
- c. 'I am in the force; I will not let you pass. 2

Grammar Section

3

A1. Start a waste segregation system in your building, school or neighbourhood.
(Rewrite using a modal auxiliary denoting compulsion.) 1

A2. The duck was excellent in swimming.

(Choose the correct option using the simple present tense of 'to excel') 1

- a. The duck exceeded in swimming.
- b. The duck excels in swimming.
- c. The duck was being excellent in swimming.
- d. The duck excelled in swimming.

A3. Spot the error in the given sentence and rewrite the correct sentence. 1
A sword was hanging higher on his heads.

.....

Marks 25 fyjc 2023

Lisez attentivement le passage suivant et répondez en phrases complètes:

Aujourd'hui, c'est le premier dimanche de janvier. Nous allons à l'église avec notre grand-père. Je porte un beau chapeau. Ma sœur Hélène porte sa belle robe. Nous entrons dans l'église et nous chantons. Puis nous rentrons à la maison et nous avons un bon dîner. Je regarde les images dans la journal. Ma sœur cherche un livre intéressant. Ma grandmère est assise près de la cheminée (fireplace) où il y a un bon feu. Elle est très vieille. Mon père et ma mère rentrent d'une visite. Toute la famille est heureuse et tout le monde aime le dimanche.

Questions:

(marks 5)

- a. Où l'écrivain va-t-il le dimanche?
- b. Avec qui va-t-il?
- c. Qu'est-ce qu'Hélène porte?
- d. Quel fait-elle après le dîner?
- e. Dites si vrai ou faux:
  - i. L'écrivain regarde les images dans un livre.
  - ii. Les parents de l'auteur reviennent à la maison après une visite.

Mettez les phrases à l'impératif : (marks 5)

1. Vous parlez en français.
2. Tu regardes la carte de la France.
3. Nous n'arrivons pas en retard.
4. Tu montres la carte d'identité à la documentaliste.
5. Vous cherchez les réponses dans l'encyclopédie.

Remplacez les noms soulignés par des pronoms: (marks 4)

1. Mme Vincent, elle est très belle.
2. Le stylo de Sonali est bleu.
3. Ce sont mes amis, je vais avec mes amis.
4. Le petit chien joue dans le jardin.

Mettez des interrogatifs: (marks 4)

1. _____ de jours y a-t-il dans une semaine?
2. _____ est la cantine, s'il vous plaît?
3. _____ arrive-t-il à Mumbai?
4. _____ film regardes-tu?

Complétez avec au, à la, à l', aux (marks 2) (choix 2)

1. Tu donnes le livre ____ professeur.
2. Il habite ____ États-Unis.
3. La femme parle ____ fille.
4. Elles donnent les cadeaux ____ enfants.

Écrivez 6-8 phrases sur le sujet : < Ma maison > (marks 5)

1. **Beantworte bitte die folgenden Fragen! (nur 2)** (4)
  - a. Was brauchst du für deine neue Küche?
  - b. Was machst du in der Freizeit?
  - c. Wann stehst du jeden Morgen auf?
2. **Übersetze!**
  - a. **Wie sagt man das auf Deutsch?(Nur 2)** (4)
    - i. Do you have time today?
    - ii. I am free on the weekend.
    - iii. When do you meet your friends?
3. **Grammatik** (14)
  - a. **Ergänze bitte!(aber, oder, denn, und, sondern) (nur 2)** (2)
    - i. Sanika isst keine Pizza, _____ sie macht eine Diät.
    - ii. Heinrich kommt nicht aus Paris, _____ aus Berlin.
    - iii. In der Pause esse ich ein Sandwich _____ trinke einen Kaffee.
  - b. **Konjugiere und ergänze das Verb! (Nur 2)** (2)
    - i. Er _____ seine Mutter jeden Tag _____. (anrufen)
    - ii. Die Schule _____ um 13 Uhr 10 _____. (anfangen)
    - iii. William _____ jeden Morgen _____. (spazieren gehen)
  - c. **Schreibe bitte den Satz richtig! (nur 2)** (2)
    - i. das Baby/ nicht gehen/ können/ noch.
    - ii. ich/ ein Glas/ dürfen/ haben/ Wasser/?
    - iii. du/ machen/ deine Hausaufgaben/ müssen/ jetzt.
  - d. **Bilde Fragen! (nur 2)** (2)
    - i. Ja, das ist mein Bruder.
    - ii. Meine Wohnung hat drei Zimmer.
    - iii. Die Arbeiter wollen den Chef treffen .
  - e. **Ergänze Personalpronomen! (nur 2)** (2)
    - i. Ich finde diesen Rock toll. Haben Sie _____ auch in Schwarz?
    - ii. Wie geht es deinen Eltern? – Danke, es geht _____ super.
    - iii. Marie trifft ihre Freundin Martha und _____ gehen zusammen ins Kino.
  - f. **Ergänze bitte Präposition und Artikel! (nur 2)** (2)
    - i. Ich brauche Batterien _____ mein _____ Uhr.
    - ii. Er kommt heute _____ sein _____ Freund Hans.
    - iii. Die Eltern gehen _____ ihr _____ Kinder ins Kino.
  - g. **Ergänze bitte Imperativ! (nur 2)** (2)
    - i. ... den Text lesen (ihr)
    - ii. .... nicht so schnell fahren (du)
    - iii. .... Platz nehmen. (Sie)
4. **Wortschatz** (3)
  - a. **Was passt nicht?** (1)
    - i. Kühlschrank, Esstisch, Elektroherd, Mikrowelle
    - ii. Sessel, Teppich, Tisch, Schreibtisch
  - b. **Schreibe das Gegenteil!** (1)
    - i. spät X _____
    - ii. bequem X _____
  - c. **Wie heißt der Oberbegriff?** (1)
    - i. Stunde, Tag, Woche, Monat: _____
    - ii. Mutter, Vater, Kinder, Eltern: _____

विभाग १ — गद्य — ०९ अंक

कृति १. निम्नलिखित परिच्छेद पढ़कर सूचना के अनुसार कृतियों कीजिए :-

०६

तब बड़ी कठिनाई हुई। बुद्धिमती घास ने जवाब दे दिया। वाग्मी वंश बाबू भी कुछ न बता सके और बड़ दादा स्वयं अत्यंत जिज्ञासु थे। किसी की समझ में नहीं आया कि वन नाम के भयानक जंतु को कहाँ से कैसे जाना जाए।

इतने में पशुराज सिंह वहाँ आए। बड़ दादा ने पुकारकर कहा, “ओ सिंह भाई, तुम बड़े पराक्रमी हो। जाने कहाँ-कहाँ छापा मारते हो। एक बात तो बताओ, भाई।”

शेर ने पानी पीकर गर्व से ऊपर को देखा। दहाड़कर कहा, “कहो, क्या कहते हो?”

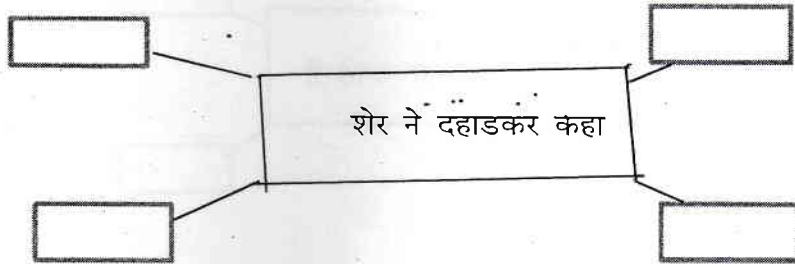
बड़ दादा ने कहा, “हमने सुना है कि कोई वन होता है जो यहाँ आस-पास है और बड़ा भयानक है। हम तो समझते थे कि तुम सबको जीत चुके हो। उस वन से कभी तुम्हारा मुकाबला हुआ है? बताओ, वह कैसा होता है?”

शेर ने दहाड़कर कहा, “लाओ सामने वह वन, जो अभी मैं उसे फाड़-चीरकर न रख दूँ। मेरे सामने भल! वह क्या हो सकता है?” बड़ दादा ने कहा, “तो वन से कभी तुम्हारा सामना नहीं हुआ?”

शेर ने कहा, “सामना होता तो क्या वह जीता बच सकता था। मैं अभी दहाड़ देता हूँ। हो अगर वन तो आए वह सामने। खुली चुनौती है। या वह है या मैं हूँ।” ऐसा कहकर उस वीर सिंह ने वह तुमुल घोर गर्जन किया कि दिशाएँ काँपने लगीं। बड़ दादा के देह के पत्र खड़-खड़ करने लगे। उनके शरीर के कोटर में वास करते हुए शावक चीं-चीं कर उठे। चहुँ ओर जैसे आतंक भर गया। पर वह गर्जना गूँज बनकर रह गई। हुँकार का उत्तर कोई नहीं आया। सिंह ने उस समय गर्व से कहा, “तुमने यह कैसे जाना कि कोई वन है और वह आस-पास रहता है। आप सब निर्भय रहिए कि वन कोई नहीं है, कहीं नहीं है, मैं हूँ, तब किसी और का खटका आपको नहीं रखना चाहिए।”

१. संजाल पूर्ण कीजिए :-

०२

२. विलोम शब्द लिखिए :-

०२

१. कठिनाई X

२. जीत X

३. भयानक X

४. धीमा X

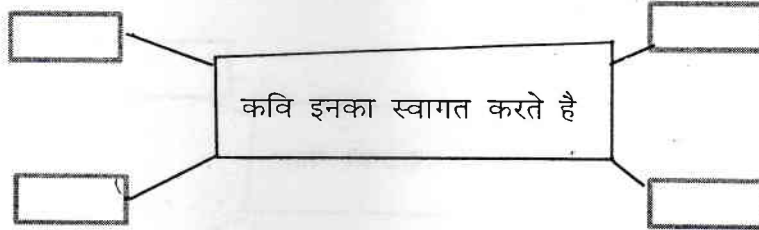
३. 'पर्यावरण और हम' इस विषय पर अपना मत लिखिए ! ०२
- आ. निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी एक प्रश्न का उत्तर लगभग ८० शब्दों में लिखिए ! ०३
१. 'तत्सत' शीर्षक की सार्थकता स्पष्ट कीजिए !
२. 'अभयारण्यों की आवश्यकता' इस विषय पर अपने विचार लिखिए !

विभाग — २ पदय — ०६ अंक

- कृति.२.निम्नलिखित पद्यांश पढ़कर सूचनाओं के अनुसार कृतियों कीजिए ! ०६

<p>स्वागत है! स्वागत स्वागत स्वागत है। आओ, आओ, आओ! ओ मेरे भाइयो ! बिखरे हुए मेरे परम दोस्तो! आप सबों का सप्रेम स्वागत है एक ही माँ के बालक हैं हम और अनेक देशों में बिखरे हैं आज मिलन हमारा हो रहा कई युगों के बाद तुम सब मॉरिशस की भूमि पर पधार रहे हो आज स्वागत है!</p>	<p>हम सब जहाजिया भाई ठहरे कोई इस जहाज पर चढ़ा था, तो कोई उस जहाज पर और जब जहाज पानी में बहने लगे, तो एक ही देश में नहीं पाए गए लंगर पड़ा जब समुद्र तट पर, हक्का-बक्का ताकने लगे, अरे! कहाँ आ गए हम इतनी दूर! अरे! मेरे भाई-भतीजे कहाँ हैं? इस जहाज में जगह नहीं थी फिर उस जहाज पर तो चढ़े थे स्वागत है।</p>
---	---

१. संजाल पूर्ण कीजिए :- ०२

२. कारण लिखिए :- ०२

१. सब अलग — अलग जहाज पर चढ़े थे क्योंकि .....
२. सब हक्का — बक्का ताकने लगे क्योंकि .....

३. प्रस्तुत पद्यांश का भावार्थ अपने शब्दों में लिखिए ! ०२

विभाग — ३ व्यावहारिक हिंदी — ०४ अंक

- कृति.३.निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी एक प्रश्न का उत्तर ८० से १०० शब्दों में लिखिए ! ०४
१. आर. जे के लिए आवश्यक गुण लिखिए !
  २. सामाजिक सजगता निर्माण करने में आर. जे का योगदान अपने शब्दों में लिखिए !

विभाग — ४ — व्याकरण — ०६ अंक

- कृति.४.अ. कोष्ठक की सूचना के अनुसार किन्ही दो वाक्यों का कालपरिवर्तन करके वाक्य फिर से लिखिए ! ०२
१. शेर ने पानी पीकर गर्व से ऊपर को देखा !
(सामान्य वर्तमान काल में बदलिए !)
  २. आदमी को मैं खूब जानता हूँ !
(अपूर्ण भूतकाल में बदलिए !)
  ३. बड़ दादा यह सुनकर भी कुछ नहीं बोले !
(सामान्य भविष्यकाल में बदलिए !)
- आ. निम्नलिखित मुहावरों में से किन्ही दो मुहावरों का अर्थ लिखकर वाक्यों में प्रयोग कीजिए ! ०२
१. नाम कमाना —
  २. श्रीगणेश करना —
  ३. फुला न समाना —
- ई. निम्नलिखित किन्ही दो वाक्यों को शुद्ध करके वाक्य फिरसे लिखिए ! ०२
१. लेकिन आपने खरीदने क्या है ?
  २. हमारा इज्जत माटी में मिल जाएगा !
  ३. भाई साहब, मैं तुम्हारा अहसान कैसे भूलेगा !

*****

M.L.DHANUKAR COLLEGE OF COMMERCE

2nd UNIT TEST EXAM 2022-2023

SUBJECT:- INFORMATION TECHNOLOGY

TIME:- 1 HRS

CLASS:- F.Y.J.C.

MARKS:-25

Q.1. Fill in the blanks:-

05M

1. _____ enables to write code for a webpage.
2. _____ tag is used to create a dropdown list.
3. The _____ is a basic unit of storage in a JavaScript program.
4. _____ when user clicks an element.
5. _____ is HTML is used to accept user input.

Q.2. True or False:-

05M

1. An active link is underlined and purple.
2. <table> is used to specify a table heading.
3. Assignment operators are used in mathematical expressions.
4. JavaScript lets you execute a code when events are detected.
5. WWW stands for World Wide Web.

Q.3. Multiple choice questions (one answer):-

05M

1. _____ tags are also called paired tags.
a. Container   b. Empty   c. Standalone   d. Webserver
2. In HTML, Links are created by using _____ tag.
a. Hypertext   b. Hyperlink   c. <a>   d. active
3. _____ is used to perform repetitive tasks whenever required.
a. parseInt   b. parseFloat   c. alert()   d. Function
4. The _____ tag is used to create a textbox with multiple lines.
a. Name   b. <textarea>   c. <text>   d. <radio>
5. The _____ method of sending data does not display the form data in the address bar..
a. Action   b. Method   c. Get   d. Post

Q.4. Write a HTML code for the following:-

05M

Write a program in HTML to create form and submit it with personal data like name, Address and standard.

Q.5. Write a program in JavaScript

05M

Write a program in JavaScript to check number is even or odd.

कृती.१.पुढील उता—याच्या आधारे सूचनांनुसार कृती करा.

१. आकृतिबंध पूर्ण करा.

i. जेमतेम दोन वर्षांचा मातृविहीन मुलगा →

ii. लिओ येथील प्रशस्त घरात वाढत होता →

२. कोण ते लिहा.

i. बाह्या मागे दुमडून लिओला अंधोळ घालणारी →

ii. लिओला सांभाळणारी →

जेमतेम दोन वर्षांचा मातृविहीन लिओ यास्नाया पोल्यानामधील प्रशस्त घरात वाढत होता. आत्याने आईची जागा इतकी मनःपूर्वक भरून काढली होती, की आपल्या जीवनात काही न्यून असल्याचे लिओला कधी जाणवलेच नाही.

त्याची आई जरी त्याला मुळीच आठवत नसली तरी अगदी तान्हेपणीच्या दोन आठवणी त्याने आवर्जून लिहून ठेवल्या आहेत.

अगदी पहिली आठवण अशी, की आपणास दुपट्यात घट्ट गुंडाळून ठेवले आहे. आपल्याला हातपाय हलवण्याचा मोकळेपणा हवा आहे. तो मिळत नाही. म्हणून आपण खूप जोरजोराने रडत आहोत. भोवती मोठी माणसे उभी आहेत; पण त्यांना बाळाची व्यथा समजू शकत नाही. आपण मात्र रडतोच आहोत! इतक्या तान्हेपणाची आठवण आजवर कोणीही निवेदन केलेली नाही.

दुसरी आठवण अधिक बोलकी असून टॉलस्टॉयच्या तरल संवेदनांची सूचक आहे. “मी अंधोळीसाठी एका टबमध्ये बसलो आहे. एका नवीन सुगंधी साबणाने दाई माझे अंग चोळत आहे. तो सुगंध सर्व पाण्यात मिसळलेला आहे.

सुगंधाच्या नावीन्याची जाणीव मला उत्तेजित करते. प्रथमच मला माझ्या चिमुकल्या देहाचे अस्तित्व जाणवते अन् आवडतेही. मऊ काळाभोर लाकडी टब, बाह्या मागे दुमडलेला दाईचा हात, पाण्याच्या कढत वाफा, चिमुकल्या हातांनी पाण्याशी खेळताना होणारा आवाज, टबाच्या ओल्या कडांवरून माझे चिमुकले हात फिरवत असताना झालेली पृष्ठभागाच्या गुळगुळीतपणाची जाणीव, हे सारे सारे आठवते मला!”

किती अर्थपूर्ण आहे ही आठवण! लिओच्या ज्ञानेंद्रियांची तीव्रता निःसंशय लक्षणीय आहे. लिओला दाईचे मोकळे हात दिसतात, सुगंधी द्रव्याचा वास येतो, पाण्याची उष्णता जाणवते, पाण्याशी खेळताना पाण्याचा आवाज ऐकू येतो, टबच्या आतील मऊ स्पर्श कळतो, आणि या सर्व संवेदनांची संकलित जाणीव आनंददायी वाटते. लिओच्या प्रत्येक ज्ञानेंद्रियाची संवेदना लहानपणापासूनच किती तल्लख होती ते या लहानशा आठवणीवरून स्पष्ट होते.

निरनिराळ्या संकल्पनांशी खेळत बसण्याची व त्यांचे दृक्प्रत्यय मनाने अनुभवण्याची लिओची शक्ती अमर्याद होती. त्याचे कोवळे वय लक्षात घेता, ती शक्ती विलक्षण होती असेच म्हटले पाहिजे.

लिओची बौद्धिक वाढ अगदी झपाट्याने होत होती. एकाच गोष्टीचा निरनिराळ्या दृष्टिकोनांतून विचार करण्याची क्षमता उत्पन्न होत होती.

३. (स्वमत / अभिव्यक्ती)

१. टॉलस्टॉयच्या तरल संवेदनेची सूचक आठवण तुमच्या शब्दांत वर्णन करा.

किंवा

‘ टॉलस्टॉय पहिल्या दर्जाचा कलावंत ठरतो’, या विधानाची यथार्थता पटवून द्या.

कृती.२ री. पुढील कवितेच्या आधारे सूचनानुसार कृती करा.

१. आकृतिबंध पूर्ण करा.

प्रस्तुत कवितेत उल्लेखलेली इंद्रिये व इंद्रियेतर घटक

२. चौकटी पूर्ण करा.

१. ‘रसाळ बोलाला’ या रचनेत दिलेली उपमा →

२. रसाळ बोलांनी भरलेल्या ताटात आढळणारा रस →

माझा मराठाचि बोलु कौतुकें । परि अमृतातेंही पैजां जिंकें ।

ऐसीं अक्षरें रसिकें । मेळवीन ॥१॥

जिये कोंवळिकेचेनि पाडें । दिसती नादींचे रंग थोडे ।

वेधें परिमळाचें बीक मोडे । जयाचेनि ॥२॥

एका रसाळपणाचिया लोभा । कीं श्रवणीचि होति जिभा ।

बोलें इंद्रियां लागे कळंभा । एकमेकां ॥३॥

सहजें शब्दु तरी विषो श्रवणाचा । परि रसना म्हणे हा रसु आमूचा ।

घ्राणासि भावो जाय परिमळाचा । हा तोचि होईल ॥४॥

नवल बोलतीये रेखेची वाहणी । देखतां डोळ्यांही पुरों लागे धणी ।

ते म्हणती उघडली खाणी । रूपाची हे ॥५॥

जेथ संपूर्ण पद उभारे । तेथ मनचि धांवे बाहिरें ।

बोलु भुजाही आविष्करें । आलिंगावया ॥६॥

ऐशीं इंद्रियें आपुलालिया भावीं । झोंबती परि तों सरिसेपणेंचि बुझावी ।

जैसा एकला जग चेंववी । सहस्रकरु ॥७॥

तैसें शब्दाचें व्यांपकपण । देखिजे असाधारण ।

पाहातयां भावजां फावती गुण । चिंतामणीचे ॥८॥

हें असोतु या बोलांचीं ताटें भलीं । वरी कैवल्यरसें वोगरिलीं ।

ही प्रतिपत्ति मियां केली । निष्कामासी ॥९॥

आतां आत्मप्रभा नीच नवी । तेचि करुनि ठाणदिवी ।

जो इंद्रियांतें चोरुनि जेवी । तयासीचि फावे ॥१०॥

येथ श्रवणाचेनि पांगें- । वीण श्रोतयां होआवें लागे ।

हे मनाचेनि निजांगें । भोगिजे गा ॥११॥

३. काव्यसौंदर्य

०४

खालील ओवीतील भावसौंदर्य स्पष्ट करा.

“ऐका रसाळपणाचिया लोभा ! कीं श्रवणींचि होति जिभा !
बोलें इंद्रियां लागे कळभां ! एकमेकां !!”

किंवा

३. मराठी भाषेची थोरवी तुमच्या शब्दांत लिहा.

कृती. ३री. स्वमत / अभिव्यक्ती

अ. तुम्हांला समजलेली ममी ही भूमिका ‘सुंदर मी होणार’ या नाट्य उता—याच्या आधारे स्पष्ट करा.

०४

किंवा

अ. ‘सुंदर मी होणार’ या नाट्य उता—याच्या आधारे तुम्हांला समजलेला ‘सुंदर’ या शब्दांचा अर्थ स्पष्ट करा.

ब. सूचनेनुसार कृती करा.

१. ‘घडयाळाने पाचचे ठोके दिले’ या वाक्यातील शब्दशक्ती योग्य पर्यायातून निवडून लिहा.

०१

अ. अभिधा   ब. व्यंजना   क. लक्षणा

२. ‘आम्ही सगळे भारतीय आहोत’. या वाक्यातील शब्दशक्ती योग्य पर्यायातून निवडून लिहा.

०१

अ. अभिधा   ब. व्यंजना   क. लक्षणा

३. ‘या वयातही ठणठणीत प्रकृती आहे माझी. हे वाक्य कोणत्या काळातील आहे. ते योग्य पर्यायातून निवडून लिहा.

०१

१. वर्तमानकाळ   २. भविष्यकाळ   ३. भूतकाळ

४. ‘दहा वर्षांपूर्वी मी या शाळेत रूजू झाले’ हे वाक्य कोणत्या काळातील आहे. ते योग्य पर्यायातून निवडून लिहा.

०१

१. वर्तमानकाळ   २. भविष्यकाळ   ३. भूतकाळ

५. ‘अवाक होणे’ या वाक्यप्रचाराचा योग्य अर्थ पर्यायातून निवडून लिहा.

०१

अ. चकित होणे   ब. निघून जाणे   क. घाबरणे

MLDC-SUT-FYJC-14022023/100-200/MS-25

[07]

Q.1.A. Select and write the most appropriate answer from the given alternatives for each question. (1 mark each)

- i. If $f(x) = 3x + a$ and $f(1) = 7$ then value of a is
  - a. 4
  - b. 16
  - c. 7
  - d. 3
- ii. If $A = \{1, 2, 3, 4\}$ and $B = \{-1, 0, 1, 2, 3\}$ then set of ordered pair $\{(1, 0), (3, 3), (2, -1), (4, 1), (2, 2)\}$ is function from A to B .
  - a. True
  - b. False
- iii. $\lim_{x \rightarrow 3} \left[\frac{\sqrt{x+6}}{x} \right]$ is
  - a. 6
  - b. 3
  - c. 1
  - d. 0
- iv. What is the range of correlation coefficient r ?
  - a. $-1 < r < 1$
  - b. 0 to 1
  - c. $-1 \leq r \leq 1$
  - d. -1 to 0
- v. State the interpretation of correlation coefficient $r = 0$
  - a. Positive correlation
  - b. Negative correlation
  - c. No correlation
  - d. Mixed correlation
- vi. The value of $6!$ is
  - a. 6
  - b. 72
  - c. 720
  - d. 64
- vii. $(3 \times 2)! = 3! \times 2!$
  - a. True
  - b. False

Q.1.B. Attempt any TWO of the following questions (2 marks each)

04

- i) A signal is generated from 2 flags by putting one flag above the other. If 4 flags of different colours are available, how many different signals can be generated?
- ii) Calculate the coefficient of correlation between the variables X and Y from the following data,
 $n = 10, \Sigma(x - \bar{x})(y - \bar{y}) = 120, \sigma^2_x = 9, \sigma^2_y = 25$
- iii) Find x , if $g(x) = 0$ where $g(x) = \frac{5x - 6}{7}$

Q.2.A. Attempt **any TWO** of the following questions :

06

i. Evaluate $\lim_{z \rightarrow 2} \left[\frac{z^2 - 5z + 6}{z^2 - 4} \right]$

ii. If $f(x) = \begin{cases} x^2 + 3 & x \leq 2 \\ 5x + 7 & x > 2 \end{cases}$

- then find (a) f(3)
(b) f(2)
(c) f(10)

iii. Show that $\frac{9!}{3!6!} + \frac{9!}{4!5!} = \frac{10!}{4!6!}$

iv. Write in terms of factorials :

$5 \times 10 \times 15 \times 20 \times 20 \times 25$

Q.2.B. Attempt **any TWO** of the following questions :

08

i) If $f(x) = 2x^2 + 3$ and $g(x) = 5x - 2$ then find
a) fog   b. gof

ii) Evaluate $\lim_{x \rightarrow 0} \left[\frac{(1-x)^8 - 1}{(1-x)^2 - 1} \right]$

iii) How many two letter words can be formed using letters of the word SPACE, when
repetition of letters (a) is allowed
(b) is not allowed ?

iv) Following table shows the classification of applications for secretarial and for sales positions according to gender. Calculate the value of χ^2 statistics.

	Offered	Denied
Male	75	150
Female	25	50

*****

MLDC-SUT-FYJC- 15022023/300-400/OCM-25

Q.1.A. Select the correct option and rewrite the sentence :

05

1. All India Khadi and Village Industries Board were set up in the year _____.
a. 1953   b. 1949   c. 1948
2. A _____ is an autonomous corporate body created by the Special Act of the parliament or state legislature.
a. Statutory Corporation   b. Government company   c. MNC
3. Small Industrial Development Bank of India (SIDBI) was established in _____.
a. 1989   b. 1990   c. 1991
4. A Government company is a _____ entity separate from the Government.
a. natural   b. legal   c. human
5. _____ came into existence on July 12, 1982.
a. NABARD   b. KVIC   c. SIDBI

B. Match the pairs :

05

Group A	Group B
1. Private Sector	a. Railway
2. Grameen Bank	b. 1983
3. Departmental Organisation	c. Profit Motive
4. World Bank	d. Reserve Bank of India
5. BHEL	e. 1945
	f. Service Motive
	g. 1980
	h. 51% paid up capital by govt.
	i. 1944
	j. 60% paid up capital by govt.

Q.2. Distinguish between the following (Any Two)

10

1. Departmental Organisation and Statutory Corporation
2. Government Company and Multinational Corporation
3. Private Sector Organisation and Public Sector Organisation

Q.3. Answer in brief (Any One)

05

1. Explain the features of Statutory Corporation
2. Explain the features of NABARD.

*****

MLDC-SUT-FYJC-14022023/100-200/SP-25

Q.1.A. Select the correct answer from the options given below and rewrite the statements :-

05

1. The intimation to members stating the day, date, time and place of meeting is known as _____.
(quorum, agenda, notice)
2. For alterations in the Articles of Association _____ is required.
(a special resolution, an ordinary resolution, a resolution requiring a special notice)
3. Business Communication is concerned with _____ activities.
(economic, business, social)
4. The Secretary has to prepare _____ before the meeting.
(resolution, notice, minutes)
5. General Meeting must have a notice of at least _____ clear days.
(7, 21, 14)

Q.1.B. Match the pairs :-

05

Group A	Group B
1. Twitter	a. under special circumstances
2. Body language	b. SMS
3. Board Meeting	c. verbal communication
4. Extra Ordinary General Meeting	d. once in a year
5. Proxy	e. Social Media
	f. Non-verbal communication
	g. Minimum 2 meetings in a year
	h. representative of member
	i. representative of a director
	j. minimum 4 meetings in a year

Q.2. Distinguish between (Any 2)

10

1. Voting by show of hands and Voting by Poll
2. Shareholder's Meeting and Board Meeting
3. Motion and Resolution

Q.3. Answer the following (Any 1)

05

1. State the importance of company meetings.
2. Explain the essentials of good business letter.

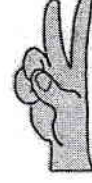
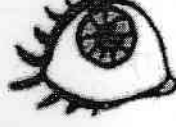
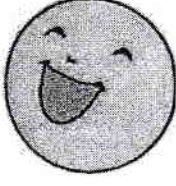
*****

प्रथमः विभागः - सुगमसंस्कृतम्

(5)

प्र.1)अ) चिह्नयोः अर्थं लिखत।

(3)

आ) व्यावहारिकशब्द-मञ्जूषायाः शब्दान् चित्वा उचित स्तंभे लिखत।

(2)

रूग्णालयः	पर्यटनम्
(रेलयानम्, औषधम्, सम्पुटिका, पारपत्रम्)	

द्वितीयः विभागः - गद्यम्

(8)

अथातः रसभेदीयमध्यायं व्याख्यास्यामः । षोढा पृथग्विपरिणमते मधुरादिभेदेन । तेषां स्वादुरास्वाद्यमानो मुखमुपलिम्पति । इन्द्रियाणि प्रसादयति, देहं प्रह्लादयति, पट्पदपिपीलिकानामिष्टतमः । अम्लस्तु जिह्वामुद्वेजयति, उरःकण्ठं विदहति, मुखं स्रावयति, अक्षिभ्रुवं सङ्कोचयति, दर्शनाद्धर्षयति रोमाणि च । लवणो मुखं विष्यन्दयति, कण्ठकपोलं विदहति, अन्नं प्ररोचयति । तिक्तो विशदयति वदनं, विशोधयति कण्ठं, प्रतिहन्ति रसनम् । कटुको भृशमुद्वेजयति जिह्वाग्रं, चिमचिमायति कण्ठकपोलं, स्रावयति मुखाक्षिनासिकं, विदहति देहम् । कषायस्तु जडयति जिह्वां, बध्नाति कण्ठं, पीडयति हृदयम् ।

प्र. 2 अ) गद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टाः कृतयः कुरुत।

अवबोधनम् ।

(3)

पूर्णवाक्येन उत्तरत।

1) रसः कतिधा विपरिणमते?

2) वाक्यं पुनर्लिखित्वा सत्यं वा असत्यं इति लिखत।

अम्लः उरःकण्ठं विदहति।

3) रेखाङ्कितं पदमाधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत।

कषायः जिहां जडयति।

शब्दज्ञानम्

(2)

1) स्वादुरसः इन्द्रियाणि प्रसादयति। (इन्द्रियाणि शब्दस्य स्थाने तद् सर्वनामस्य योग्यं रूपं योजयत।)

2) समानार्थकशब्दान् लिखत।

1) स्वादुः :- .....2) षोढा :- .....

प्र. 2 आ) माध्यमभाषया ससन्दर्भं स्पष्टीकुरुत। (2 तः 1)

(3)

1) तिक्तो विशदयति वदनम् ।

2) षोढा पृथग्विपरिणमते मधुरादिभेदेन

तृतीयः विभागः - पद्यम्

(7)

तथा च पूर्वं राजाभूत् तपस्वी करुणापरः ।

दाता धीरः शिबिर्नाम सर्वसत्त्वाभयप्रदः ॥१॥

तं वञ्चयितुमिन्द्रोऽथ कृत्वा श्येनवपुः स्वयम् ।

मायाकपोतवपुषं धर्ममन्वपतद् द्रुतम् ॥२॥

प्र. 3 अ) पद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टाः कृतयः कुरुत।

अवबोधनम् ।

(2)

पूर्णवाक्येन उत्तरत।

1) राजा शिबिः किदृशः आसीत्?

2) वाक्यं पुनर्लिखित्वा सत्यं वा असत्यं लिखत।

इन्द्रः स्वयं श्येनवपुः अभवत्।

शब्दज्ञानम्

(2)

1) पद्यांशतः समानार्थकं शब्दं चित्वा लिखत- कारुणिकः-

2) पद्यांशतः विरुद्धार्थकशब्दं चित्वा लिखत- पश्चात् X

प्र.3 आ) माध्यमभाषया सरलार्थं लिखत।

(3)

श्येनो जगाद यद्येवमात्ममांसं प्रयच्छ मे ।

तथेति तत् प्रहृष्टः सन् स राजा प्रत्यपद्यत ॥६॥

चतुर्थः विभागः - लेखनकौशलम्

(5)

पद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टाः कृतीः कुरुत।

1. ....नाम मन्त्राणां सङ्ग्रहः।

(संहिता, यज्ञः, निरूक्तम्)

2. ....सामान्यजनानां वेदः।
(अथर्ववेदः , यजुर्वेदः , सामवेदः)
  3. संहिताः .....सन्ति।
(तिस्रः , चतस्रः , पञ्च)
  4. ....ग्रन्थेषु विविधाः कथाः आख्यानानि च वर्तन्ते।
(ब्राह्मण, उपनिषद्, पुराण)
  5. यजुर्वेदे.....महत्त्वं वर्णितम्।
(यज्ञस्य , निसर्गस्य , सामान्यजनानाम्)
-